

Z okazji 5-lecia niezwykle miłej naszym sercom „Gazety Ubezpieczeniowej” prosimy przyjąć nasze najszczerze gratulacje osiągniętego poziomu i zakresu tematycznego oraz życzenia dalszych sukcesów w uporczywej pracy dla dobra wspólnego.

Życzenia te i gratulacje kierujemy na ręce Pani Doktor, twórcy słusznej koncepcji i sternika linii Gazety, z prośbą o przekazanie ich również całemu Zespołowi.

Zarząd i Rada Programowa Izby Gospodarczej Ubezpieczeń i Obsługi Ryzyka, w której pracach bierze Pani czynny udział i której liczne inicjatywy była Pani uprzejma dotąd wspierać radą, pomocą, a i patronatem medialnym, obiecuje zarówno dalej promować rozwój czytelnictwa Gazety wśród swych członków, jak i służyć piórami swych specjalistów przy omawianiu aktualnych zagadnień.

2 wyrażeni najszczerzego pozdrowienia

Dr Stanisław Nowak,
Prezes Zarządu

Prof. dr hab. Tadeusz Sangowski,
Wiceprezes Zarządu

Prof. dr hab. Kazimierz Ortyński,
Wiceprezes Zarządu

EDUKACJA UBEZPIECZENIOWA

Rozwój gospodarki oparty o wiedzę

Na 101 dni przed akcesją, w ramach przygotowań do przeglądowej konferencji planowanej na 19 maja br. na temat „Europejskiego jednolitego rynku usług ubezpieczeniowych”, Izba Gospodarcza Ubezpieczeń i Obsługi Ryzyka wraz z Wyższą Szkołą Przedsiębiorczości i Zarządzania im. Leona Koźmińskiego zorganizowały 21 stycznia br. seminarium.

Seminarium przewodniczył dr **Bogusław Sosnowski**, wiceprezes Zarządu Izby, który we wprowadzeniu do dyskusji odniósł się do przyczyn niedorozwoju wiedzy, któremu winni są wszyscy profesjonalni uczestnicy rynku, jak i do zakresu niezbędnej ogólnospołecznej edukacji, która powinna kształtować aktywne podejście do wszelkiego ryzyka, towarzyszącego życiu codziennemu i każdej formie działalności gospodarczej. Przypomniał sformułowaną w grudniu ub. r., podczas poprzedniego seminarium, inicjatywę powołania zespołu ds. terminologii ubezpieczeniowej.

– *Odwieczne utyskiwania na temat niedostatku wiedzy ubezpieczeniowej w Polsce uzyskały ostatnio silne impulsy do przekształcenia ich w konstruktywne programy. Stało się to zwłaszcza za sprawą wyzwań europejskich i zmian w następstwie tzw. rewolucji w prawie ubezpieczeniowym* – mówił we wprowadzeniu do dyskusji dr **Stanisław Nowak**, prezes Zarządu Izby.

Seminarium otworzyła dr **Teresa Koczyńska**, prorektor WSPiZ, przypominając dokonania Szkoły i zakres prowadzonego w niej kształcenia ubezpieczeniowego. Zgłosiła gotowość szerokiej współpracy z innymi ośrodkami akademickimi i partnerami z rynku ubezpieczeniowego.

Dr **Stanisław Nowak**, przedstawiając raport Zarządu Izby o edukacji ubezpieczeniowej, podkreślił konieczność kształcenia profesjonalnych kadr rynku ubezpieczeniowego, w tym uruchomienia, w oparciu o wiodące ośrodki akademickie, studium zawodowego dla kadry kierowniczej i rezerwowej zakładów ubezpieczeń.

Prof. **Lech Zacher**, dyrektor Centrum Badań Ewaluacyjnych i Progностycznych WSPiZ, przedstawił zagadnienia związane z tworzeniem się społeczeństwa informacyjnego. – *Coraz większy dostęp do coraz większych zasobów informacji społeczeństwa rozwinięte uzyskują poprzez rynek* – mówił.

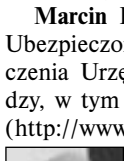
– *Coraz większy dostęp do coraz większych zasobów informacji społeczeństwa rozwinięte uzyskują poprzez rynek* – mówił.

Bogusław Skuza, wiceprezes Zarządu Polskiej Izby Ubezpieczeń, wskazując, że kadra sektora ubezpieczeń liczy 400 000 osób, omówił doświadczenia PIU w szkoleniach zawodowych, w tym w wykorzystywaniu wzorów europejskich, zwłaszcza francuskich i niemieckich. Podkreślił pilną konieczność współpracy w tym zakresie.

Prof. **Tadeusz Szumlicz**, występujący w zastępstwie prof. **Jana Monkiewicza**, przewodniczącego KNU-iFE, omówił bieżące inicjatywy Komisji. Wskazał na doniosłą rolę popularyzacji warunków ubezpieczeń, posługując się pojęciem „akwizycji przez edukację”. Podał pod rozwagę problem kształcenia ustawicznego, który powinien być zinstytucjonalizowany jako zespół wymagań i sposobów certyfikacji wiedzy profesjonalistów.

Marcin Kawiński z Biura Rzecznika Ubezpieczonych zrelacjonował doświadczenia Urzędu w popularyzowaniu wiedzy, w tym za pośrednictwem Internetu (<http://www.rzu.gov.pl/>).

Prof. **Tadeusz Sangowski**, kierownik Katedry Ubezpieczeń Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, wiceprezes Zarządu Izby, przedstawił dorobek i doświadczenia wiodącego w Polsce ośrodka poznańskiego, deklarując gotowość współpracy w upowszechnianiu tych doświadczeń.

Dr **Dariusz Fuchs**, prodziekan Wydziału Prawa Uniwersytetu Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Warszawie, przedstawił wymagania rozbudowy programów kształcenia w wydziałach prawa.

Prof. **Kazimierz Ortyński**, członek Zarządu PZU SA, przedstawił doświadczenia największego polskiego ubezpieczyciela w doskonaleniu zawodowym swoich pracowników.

Dr **Grażyna Sordyl** z Akademii Ekonomicznej w Krakowie omówiła problematykę standaryzacji studiów podyplomowych w kontekście możliwości specjalizacji poszczególnych uczelni.

Mariusz Wichtowski, prezes Zarządu PBUK, przypominając, że edukację należałoby zacząć od ustawodawców, nieposiadających wszak z natury rzeczy wiedzy specjalistycznej, a Związek Banków Polskich np. ma w tej dziedzinie osiągnięcia, skupił się na edukacji powszechnej. Zadeklarował pomoc merytoryczną przy opracowywaniu poradnika ubezpieczającego, zawierającego, podane w sposób przystępny, jego podstawowe prawa i obowiązki.

Jarosław Łukasiewicz, wiceprezes Zarządu ALATUS Co., opowiedział o doświadczeniach w upowszechnianiu wiedzy narzędziami e-learningu.

Bogusław Bamber, pełnomocnik Prezesa Zarządu TUIr WARTA SA, wskazał, iż rozwój bankassurance otwiera nowy kanał edukacji społecznej i poparł inicjatywę poradnika. Poinformował, iż od tego roku konkurs na najlepsze prace doktorskie i magisterskie, organizowany przez Wartę od pięciu lat, zaowocuje publikacjami nagrodzonych prac.

Tomasz Mintoft-Czyż, prezes Zarządu Stowarzyszenia Polskich Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, przypomniał doświadczenia północnoamerykańskie w egzekwowaniu obowiązku kształcenia ustawicznego pośredników. Wskazał na konieczność wspierania możliwości zaspokajania potrzeby wiedzy pośredników polskich, które tłumii, jego zdaniem, chaotyczny rozwój rynku.

Dr **Andrzej Fesnak**, wiceprezes Zarządu Polskiej Izby Pośredników Ubezpieczeniowych i Finansowych, podkreślił konieczność rozbudowy wiedzy pośrednika ubezpieczeniowego o towarzyszące produkty finansowe.

NASZE REKOMENDACJE

Zarząd Izby Gospodarczej Ubezpieczeń i Obsługi Ryzyka proponuje m.in.:

- Powołać społeczny, stały zespół koordynujący
- Podjąć działania w zakresie edukacji zawodowej, edukacji powszechnej, w zakresie organizacyjnym
- Uruchomić przedsięwzięcia własne, we współpracy z zainteresowanymi instytucjami i organizacjami, w tym zwłaszcza studium zawodowe
- Kształcić pośredników w zakresie europejskiego minimum wiedzy i umiejętności zawodowych
- Kontynuować wydawania serii „Prawo ubezpieczeń gospodarczych AD 2004”
- Powołać społeczną redakcję „Słownika terminologii ubezpieczeniowej”
- Kontynuować, w ramach przygotowań konferencji nt. „Europejski jednolity rynek usług ubezpieczeniowych”, planowanej na 19 maja 2004 r., cykl seminariów o problematyce edukacyjnej

str. II

Studium wiedzy o ubezpieczeniach gospodarczych

Proponowany zakres tematyczny szkoleń:

- Światowy, europejski, polski – rynek ubezpieczeniowy
- Trendy i kierunki rozwoju ubezpieczeń gospodarczych w Polsce
- Nowoczesne i nowe produkty ubezpieczeniowe na rynku polskim
- Nowe uregulowania prawne polskich ubezpieczeń gospodarczych

str. III

System kształcenia

Model kształcenia, doskonalenia zawodowego i doradztwa nie może, oczywiście, bazować wyłącznie na tradycyjnych metodach. Należy wzmocnić go treściami dostępnymi *on-line* przez Internet. Szczególnie dotyczy to poradnictwa zawodowego. Trudno bowiem sobie wyobrazić, że pośrednik-przedsiębiorca, mając praktyczny problem, będzie zapisywał się na kurs doskonalący go w tym zakresie, by po kilku miesiącach bogaty w niezbędną wiedzę przekonać się, że problem ten rozwiązał jego konkurent.

str. III

Tadeusz Lenart, sekretarz Zarządu Izby, omówił opracowany w Izbie w ub. r., „Program kształcenia pośredników ubezpieczeniowych”. Apelowal o podjęcie prac nad jego uszczegółowieniem w związku z koniecznością stosowania europejskich wymagań w zakresie poziomu wiedzy i umiejętności zawodowych pośredników.

Stanisław J. Podlewski, sekretarz Rady Programowej Izby, przedstawił koncepcję i stan zaawansowania prac nad „Bazą wiedzy o prawie ubezpieczeń gospodarczych”, nowoczesnym systemem informatycznym ułatwiającym dostęp do aktów prawnych, polskich i europejskich, regulujących rynek ubezpieczeniowy.

Dwoje uczestników nadesłało wystąpienia pisemne:

Prof. Eugeniusz Kowalewski z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu stwierdził w nim, m.in.: *Ubezpieczenie gospodarcze stanowi zarówno urządzenie gospodarcze, jak i instytucję prawną, a zatem stanowić powinno przedmiot badań interdyscyplinarnych. Jednak z faktu bardzo ścisłych powiązań pomiędzy aspektem ekonomicznym i prawnym ubezpieczeń nie można wyprowadzać wniosku o celowości „konstruowania” jednej i ogólnej dyscypliny wiedzy o ubezpieczeniach. Opis i badanie fenomenu ubezpieczeń powinny stanowić przedmiot odrębnych dyscy-*

plin naukowych, a więc albo w ramach ekonomii, albo w ramach nauki prawa.

Na przykładzie naszej rzeczywistości widać, że ów postulat metodologiczny nie jest przestrzegany i dotyczy nie tylko naukowego opisu i badań nad ubezpieczeniami, ale także działalności edukacyjno-popularyzatorskiej, której zalew obserwujemy nie tylko w różnorodnych opracowaniach, ale także w periodykach naukowych oraz w prasie codziennej. Można zatem postawić tezę o głębokim „zmanierowaniu” polskiej edukacji ubezpieczeniowej, której efektem jest utrzymująca się w społeczeństwie tzw. ignorancja ubezpieczeniowa. Jest cała rzesza autorów, w tej liczbie publicystów i dziennikarzy, którzy obficie, niestrudzenie i z podziwu godnym zapalem piszą o ubezpieczeniach wszystko, co im ślina na język przyniesie. Owe zespoły autorskie nazywam pisarzami ubezpieczeniowymi, a uprawianą przez nich sztukę można określić mianem „beletrystyki ubezpieczeniowej”.

Zjawisko to nie byłoby tak groźne, gdyby ograniczyło się jedynie czy głównie do medialnego przekazu informacyjnego na temat naszego rynku ubezpieczeniowego, jego funkcjonowania, kierunków transformacji czy też wszelkich tzw. aktualności naszego życia ubezpieczeniowego. Niestety, owa beletrystyka ubezpieczeniowa coraz odważniej wkracza na niwę analiz specjalistycznych, mających za przedmiot trudne zagadnienia prawa ubezpieczeniowego oraz ekonomii ubezpieczeń.

Dr. Maria Gasińska, dziekan Wydziału Ekonomiki Ubezpieczeń w Wyższej Szkole Ekonomiczno-Informatycznej w Warszawie, poinformowała m.in., iż *Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Informatyczna należy do nielicznych uczelni ekonomicznych, w których wszyscy studenci mają w programie obowiązkowe zajęcia z zakresu podstaw ubezpieczeń. Jest to wykład (30-godzinny, 20-godzinny i 10-godzinny, w zależności od typu studiów) zakończony pisemnym zaliczeniem przedmiotu. Na tle ogólnie niskiego poziomu społecznej świadomości ubezpieczeniowej oraz nieznaności podstawowej wiedzy ubezpieczeniowej absolwentów uczelni ekonomicznych i coraz większego znaczenia rynku ubezpieczeniowego jako elementu rynku finansowego należy dążyć do włączenia przedmiotu „podstawy ubezpieczeń” (lub „podstawy wiedzy ubezpieczeniowej”) do minimum programowego na kierunku ekonomicznym. Wydaje się, że jedynie realizacja tego postulatu da wiedzy ubezpieczeniowej pełną szansę zaistnienia w uczelniach ekonomicznych i w edukacji ekonomicznej.*

Dyskusję podsumował dr **Stanisław Nowak**. Stwierdził, że pełny dorobek seminarium zostanie przedstawiony na majowej konferencji przeglądowej. Dodał, że ta ważna problematyka edukacyjna będzie skonfrontowana z wymaganiami i uwarunkowaniami sektora ubezpieczeń i jego społeczną misją.

Podstawowe wnioski

Zarząd Izby Gospodarczej Ubezpieczeń i Obsługi Ryzyka,

- dziękując współorganizatorowi, Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Zarządzania im. Leona Koźmińskiego oraz Komisji Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych, Rzecznikowi Praw Ubezpieczonych, Polskiej Izbie Ubezpieczeń i „Gazecie Ubezpieczeniowej” za życzliwą pomoc i współpracę przy zorganizowaniu i przeprowadzeniu Seminarium oraz wszystkim jego uczestnikom za ich cenne opinie i wkład do dyskusji,
- licząc na ich dalszą współpracę, w tym udział w przygotowaniu i przeprowadzeniu konferencji przeglądowej nt. „Europejski jednolity rynek usług ubezpieczeniowych”, planowanej na 19 maja 2004 r., przedstawia pod rozważenie następujący zespół poczynań do podjęcia od zaraz:

1. Powołać należy społeczny, stały zespół koordynujący. Do udziału w nim należałoby zaprosić
 - wiodące ośrodki akademickie, reprezentowane na Seminarium i pozostałe,
 - organa administracji państwowej nadzorujące działalność ubezpieczeniową,
 - organizacje samorządowe,
 - zakłady ubezpieczeń, na których spoczywa wszak ustawowy obowiązek edukacji zawodowej w największym liczbowo wymiarze, agentów ubezpieczeniowych,
 - organizacje, instytucje i przedsiębiorstwa zajmujące się szkoleniem i doskonaleniem zawodowym.

Zespół, z uwzględnieniem wniosków zawartych w załączonym projekcie Studium wiedzy o ubezpieczeniach gospodarczych, po ukonstytuowaniu się, wykonywać podjęte dotąd inicjatywy i pozyskując współpracę inicjatorów, podjąłby działania:

- W zakresie edukacji zawodowej:
 - ◆ Zorganizowanie wymiany doświadczeń oraz popularyzowanie właściwych rozwiązań programowych i organizacyjnych w zakresie edukacji zawodowej na poziomie wyższym, we wszystkich jego formach, na wydziałach ekonomicznych i prawnych
 - ◆ Zaproponowanie Ministerstwu Edukacji Narodowej i Sportu ram programowych przedmiotu „Podstawy wiedzy o ryzyku”, obowiązkowego lub fakultatywnego na innych kierunkach studiów, zwłaszcza ekonomicznych i menedżerskich
 - ◆ Dokończenie prac nad programem studium zawodowego wiedzy ubezpieczeniowej i możliwie rychłe uruchomienie takich szkoleń doskonalących i rozszerzających poziom wiedzy i umiejętności zawodowych dla praktyków, w oparciu o ośrodki akademickie. Ze względu na pilność i wagę tego tematu niezbędne byłoby wyłonienie podzespołu, współpracującego z organizatorami Studium Zawodowego (projekt programu w załączeniu)
 - ◆ Zaproponowanie Ministerstwu Edukacji Narodowej i Sportu ram programowych przedmiotu „Podstawy wiedzy o ryzyku” (odrębnie dla gimnazjów i szkół średnich)
 - ◆ Dokończenie prac nad programem kształcenia pośredników ubezpieczeniowych, wg wniosków zawartych w załączonych uwagach w sprawie systemu kształcenia pośredników ubezpieczeniowych, spełniającym wymogi minimalnego poziomu wiedzy i umiejętności zawodowych określone Zaleceniem Komisji [Europejskiej] 92/48/EEC z 18 grudnia 1991 r., przypomnianym Dyrektywą 2002/92/EC Parlamentu Europejskiego i Rady [Europejskiej] z 9 grudnia 2002 r.¹ w sprawie pośrednictwa ubezpieczeniowego,

której postanowienia państwa członkowskie są zobowiązanie wdrożyć przed 15 stycznia 2005 r.

- ◆ Opracowanie założeń i ram organizacyjnych powszechnego systemu poradnictwa zawodowego
- W zakresie edukacji powszechnej:
 - ◆ Wskazywanie nowoczesnych form przekazu wiedzy
 - ◆ Inspirowanie i opiniowanie poradników, słowników i wydawnictw encyklopedycznych
 - ◆ Współpraca z redakcją „Słownika terminologii ubezpieczeniowej”
- W zakresie organizacyjnym:
 - ◆ Nawiązanie efektywnej współpracy z europejskimi ośrodkami akademickimi oraz organizacjami naukowymi i zawodowymi (AIDA, BIPAR i in.), mogącymi wspierać przedsięwzięcia edukacyjne w Polsce choćby radą i przykładem.
- 2. Uruchomić należy przedsięwzięcia własne Izby, we współpracy z zainteresowanymi instytucjami i organizacjami, w tym zwłaszcza:
 - Studium zawodowe
 - Kształcenie pośredników w zakresie europejskiego minimum wiedzy i umiejętności zawodowych, tj.:
 - ◆ uzupełnianie wiedzy pośredników aktywnych zawodowo
 - ◆ kształcenie kandydatów do zawodu, którzy będą poddawani sprawdzianom kwalifikacji w roku przyszłym wg znacznie podniesionych norm europejskich we współpracy z zakładami ubezpieczeń, ustawowo odpowiedzialnymi za kształcenie agentów ubezpieczeniowych:
 - Kontynuować wydawanie serii „Prawo ubezpieczeń gospodarczych AD 2004”
 - Powołać społeczną redakcję „Słownika terminologii ubezpieczeniowej”, która powinna też zabiegać o akceptację i wsparcie swych poczynań przez organa nadzoru i sponsorów
 - Przygotować wydanie wspomagane audiowizualnie poradnika dla ubezpieczających w zakresie obowiązkowych ubezpieczeń komunikacyjnych i pozyskać współwydawców w celu dotarcia z nim do możliwie największej liczby odbiorców
 - Kontynuować prace nad systemem informatycznym „Baza wiedzy o prawie ubezpieczeń gospodarczych”
 - Rozbudować zakres informacyjny witryny internetowej Izby
 - Rozszerzyć ofertę szkoleniową Izby we współpracy z autoryzowanymi przez nią ośrodkami szkolącymi
 - We współpracy z PIU rozszerzyć akcję informacyjną dla dziennikarzy zajmujących się tematyką ubezpieczeniową.
- 3. Kontynuować, w ramach przygotowań konferencji nt. „Europejski jednolity rynek usług ubezpieczeniowych”, planowanej na 19 maja 2004 r., cykl seminariów o problematyce edukacyjnej, w tym jeszcze w lutym i w marcu br. zorganizować nt.:
 - Nowe, polskie i europejskie, prawo o pośrednictwie ubezpieczeniowym i zadania w zakresie podnoszenia poziomu wiedzy i umiejętności zawodowych pośredników ubezpieczeniowych
 - Formy i metody kształcenia rozproszonego pośredników ubezpieczeniowych i innych kategorii zawodowych profesjonalnych uczestników rynku.

¹DIRECTIVE 2002/92/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 9 December 2002 on insurance mediation, Official Journal of the European Communities of 1/15/2003.

PROJEKT. ZAŁOŻENIA WSTĘPNE

Studium wiedzy o ubezpieczeniach gospodarczych

Studium powinno być przeznaczone dla kadry kierowniczej i pracowników merytorycznych zakładów ubezpieczeń gospodarczych oraz pracowników innych podmiotów rynku ubezpieczeniowego, zajmujących się profesjonalnie obsługą ubezpieczeń.

Ze względu na fakt, iż znaczna liczba adresatów szkolenia nie ma wykształcenia wyższego, studium powinno być kierowane zarówno do osób posiadających studia wyższe, podyplomowe oraz do osób o wykształceniu średnim (w odrębnym cyklu kształcenia). Powinno zakończyć się egzaminem (sprawdzeniem) ze stosownymi zaświadczeniami (dyplomami) honorowanymi na europejskim rynku ubezpieczeniowym.

Liczba godzin (około 200) i czas szkolenia (1-1,5 roku) powinny pozwolić uczestnikom na zdobycie zaplanowanej programem wiedzy. Jednocześnie nie mogą to być zajęcia wyłącznie w tradycyjnej formie okresowych dwutygodniowych zjazdów. Liczba zjazdów winna być zatem ograniczona na rzecz wykorzystania metod e-learningowych, skryptów, krążków CD, okresowych konsultacji, szkoleń oraz innych spotkań organizowanych przez Izbę Gospodarczą Ubezpieczeń i Obsługi Ryzyka i wyznaczoną grupę uczelni (szkół).

Proponowany zakres tematyczny szkoleń

Światowy, europejski, polski – rynek ubezpieczeniowy w realiach:

- zagrożeń oddziaływania ryzyka
- nowe trendy w zakresie badań nad ryzykiem i skutkami jego realizacji oraz zabezpieczeniami przed nim (łącznie z metodą ubezpieczeniową)

- polityczno-gospodarczego rozwoju światowego i polskiego rynku gospodarczego
- globalizacji gospodarki światowej
- procesów globalizacyjnych na rynkach finansowo-ubezpieczeniowych (konglomeraty bankowo-ubezpieczeniowe, bancassurance)
- traktowania ubezpieczeń gospodarczych jako kategorii rynków finansowych

Trendy i kierunki rozwoju ubezpieczeń gospodarczych w Polsce

- polskie ubezpieczenia gospodarcze w warunkach przystąpienia do Unii Europejskiej
- możliwe kierunki rozwoju polskiego rynku ubezpieczeniowego
- możliwości i uwarunkowania rozwoju podmiotów rynku ubezpieczeniowego opartego o kapitał i na organizacjach – pochodzenia polskiego
- możliwe zmiany w organizacji rynku ubezpieczeń w Polsce wynikające z tendencji światowych i warunków krajowych (np.: ubezpieczenia wzajemne, ubezpieczenia typu captive, formy ubezpieczeń z wykorzystaniem pomocy państwa)
- konglomeraty bankowo-ubezpieczeniowe

Nowoczesne i nowe produkty ubezpieczeniowe na rynku polskim

- w ubezpieczeniach majątkowych:

- nowoczesne produkty ubezpieczeń majątkowych
- oczekiwania i uwarunkowania rozwoju ubezpieczeń OC
- rola ubezpieczeń finansowych w warunkach wejścia Polski do Unii Europejskiej
- rola ubezpieczeń obowiązkowych (w tym ubezpieczeń komunikacyjnych)
- potrzeba nowego spojrzenia na sektor ubezpieczeń rolnych
- potrzeba uregulowań ubezpieczeniowych dla ryzyk katastroficznych
- o nową rolę ubezpieczeniowych funduszy gwarancyjnych
- bancassurance a produkty ubezpieczeniowe
- w ubezpieczeniach życiowych:
 - uwarunkowania dalszego rozwoju ubezpieczeń na życie, w tym kapitałowych
 - związki ubezpieczeń społecznych, życiowych i gospodarczych
 - ubezpieczenia medyczne (chorobowe i zdrowotne) jako nowy dział ubezpieczeń gospodarczych

Nowe uregulowania prawne polskich ubezpieczeń gospodarczych

- Prawo ubezpieczeniowe Unii Europejskiej, realizacja w polskich realiach przystąpienia do Unii Europejskiej (źródła, zastosowanie w polskich realiach)
- Rewolucja w polskim procesie ubezpieczeniowym (nowe uregulowania: kodeks cy-

wilny, ustawa o działalności ubezpieczeniowej, ustawa o nadzorze ubezpieczeniowym, ustawa o ubezpieczeniach obowiązkowych, UFG i PBUK, ustawa o pośrednictwie ubezpieczeniowym, akty wykonawcze, nowe uregulowania w zakresie OWU)

Do realizacji programu studium niezbędne wydaje się:

- Powołanie zespołu złożonego z przedstawicieli IGUiOR, wybranych ośrodków uczelnianych w kraju oraz innych podmiotów działających na rzecz edukacji ubezpieczeniowej, w szczególności dla:
 - zbudowania jednolitego programu edukacyjnego, uwzględniającego zgłoszone na seminarium postulaty oraz wypracowane w dalszych pracach zespołu,
 - wskazania ośrodków uczelnianych i innych, które wezmą udział w realizacji wypracowanego modelu kształcenia,
 - przygotowania materiałów edukacyjnych z uwzględnieniem nowoczesnych form kształcenia,
 - rozpoczęcia procesu edukacji.
- Podpisanie stosownego porozumienia edukacyjnego z udziałem decydentów rynku ubezpieczeniowego, zakładów ubezpieczeń i innych zainteresowanych podmiotów.
- Uzyskanie aprobaty dla podejmowanych przedsięwzięć ze strony władz.
- Pozyskanie środków na realizację programu. ■

SKOLENIE POŚREDNIKÓW. DBAŁOŚĆ O ROZWÓJ ZAWODOWY

Uwagi w sprawie systemu kształcenia pośredników ubezpieczeniowych

Zarówno pod rządami ustawy o działalności ubezpieczeniowej z 1990 r., jak i obecnej ustawy o pośrednictwie ubezpieczeniowym z 22.05.2003 r. brak jednolitej, spójnej koncepcji edukacji pośredników ubezpieczeniowych i poradnictwa zawodowego, która spełniałaby oczekiwania wyływające z rozwiązań prawnych UE.

Istnieje pilna potrzeba:

1. Dostosowania zakresu szkolenia do wymogów unijnych (przed 15 stycznia 2005 r.).
2. Opracowania zakresu tematycznego spełniającego minimum programowe według wymagań unijnych. Opracowany przez IGUiOR wykaz tematyki trzeba wypełnić treścią, tworząc „Bazę wiedzy o ubezpieczeniach” w zakresie dotyczącym pośrednictwa. Do tego celu należy zaprosić szkoły wyższe, dokonać podziału tematyki i zakresu ich opracowania. Bazę należy tworzyć, jeśli będzie to możliwe, jako **tematy badawcze szkół uczestniczących w porozumieniu**.
3. Stworzenia systemu szkoleń **uprawniających do podejmowania działalności**.
4. Stworzenia systemu **doskonalenia zawodowego dla osób prowadzących działalność**.
5. Stworzenia systemu **poradnictwa zawodowego**.

Uzasadnienie:

Izba Gospodarcza, widząc powyższe uwarunkowania rynku ubezpieczeniowego, opracowała założenia procesu kształcenia pośredników ubezpieczeniowych.

Antycypując przyszłe wymagania kwalifikacyjne do wykonywania zawodu pośrednika ubezpieczeniowego, Izba opracowała minimum programowe, obejmujące 12 modułów tematycznych. **Moduły te należy dalej podzielić na jednostki dydaktyczne oraz wypełnić je treścią.**

Widząc tę potrzebę, podjęto już prace nad niektórymi modułami. Niestety, minimalny zakres jest ogromny.

Izba widzi zatem potrzebę współpracy wielu uczelni:

- 1) nad **wypełnieniem modułów tematycznych treścią** oraz
- 2) włączeniem się do **praktycznego procesu kształcenia** pośredników, w tym kształcenia doskonalącego w oparciu o materiały przygotowane przez różne ośrodki.

Należałoby się zastanowić, czy uczelnie wchodzące w skład „porozumienia uczelni” nie mogłyby części prac związanych z tworzeniem bazy wiedzy realizować poprzez **uruchomienie tematów badawczych spójnych z poszczególnymi modułami tematycznymi wymaganej od pośredników wiedzy**.

Nie należy obawiać się **konkurencji**. Nie dostrzega się bowiem zjawiska, by studenci np. z Krakowa zwabieni urokiem poznańskich lub warszawskich wykładowców przybywali tam studiować.

Sądymy, że **problematyka szkolenia pośredników powinna stanowić temat odrębnego seminarium**, którego uczestnikami byłoby przedstawiciele zainteresowanych środowisk i ośrodków dydaktycznych (z udziałem ośrodków dydaktycznych, którym to zadanie zleciła obecna ustawa o pośrednictwie, czyli zakładów ubezpieczeń).

Widząc obowiązek kształcenia od 2005 r. pośredników ubezpieczeniowych, a nie agentów, jak dotychczas, należy już dziś wprowadzić model tego kształcenia. **Pozostawienie tego w zakładach ubezpieczeń po prostu traci rację bytu ze względu na przejście podziału z pośrednik/broker na podział pośrednik zależny/pośrednik niezależny**. Oczywiście, nie należy wyeliminować z tego systemu udziału zakładów ubez-

pieczeń (placówek dydaktycznych, zgodnie z poprzednią i obecną ustawą, w szczególności w obszarze rozwiązań produktowych).

Model kształcenia, doskonalenia zawodowego i doradztwa nie może, oczywiście, bazować wyłącznie na tradycyjnych metodach. Należy wzmocnić go treściami dostępnymi *on-line* przez Internet. Szczególnie dotyczy to poradnictwa zawodowego. Trudno bowiem sobie wyobrazić, że pośrednik-przedsiębiorca, mając praktyczny problem, będzie zapisywał się na kurs doskonalący go w tym zakresie, by po kilku miesiącach bogaty w niezbędną wiedzę przekonać się, że problem ten rozwiązał jego konkurent.

Dla ostatecznej reasumacji tematycznej wnioskujemy o zorganizowanie odrębnego seminarium dotyczącego:

- 1) **modelu kształcenia pośredników ubezpieczeniowych** – gdyż zmiana kategorii pośredników automatycznie eliminuje w dużej części zakłady ubezpieczeń, czyli placówki dydaktyczne powołane przez M. Fin. obecną ustawą o pośrednictwie ubezpieczeniowym,
- 2) **treści kształcenia** – dostosowującego zakres kształcenia pośredników do europejskiego minimum programowego,
- 3) **przydzielenia modułów do opracowania i stałej aktualizacji** ośrodkom dydaktycznym wchodzącym w skład „porozumienia uczelni wyższych”,
- 4) **określenia platformy e-learningowej**, do wspomaganie kształcenia tradycyjnego. ■

ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE KONFERENCJI NAUKOWEJ

Ubezpieczenia w polskim obszarze rynku europejskiego AD 2004

Kontynuując tematykę konferencji naukowych „Problemy i kierunki unormowań rozwoju rynku ubezpieczeniowego w Polsce”, odbytej w marcu 2002 r., oraz „Ubezpieczenia w polskim obszarze rynku europejskiego”, odbytej 25 kwietnia 2003 r., komitet inicjatywny, przekonany o doniosłości wczesnego poznania wyzwań i oczekiwań rynku polskiego wobec perspektyw rychej jego integracji z europejskim, świadomy konieczności dalszych zmian jego ram prawnych i organizacyjnych oraz postaw i sposobów działania jego uczestników, proponuje zorganizowanie 19 maja 2004 r. konferencji naukowej na ten temat z udziałem przedstawicieli praktyki, organów administracji państwowej, samorządów gospodarczych sektora i organizacji konsumenckich, dla skatalogowania najważniejszych problemów wymagających rozstrzygnięcia, podjęcia inicjatyw wymagających zorganizowania działań zbiorowych oraz wymiany opinii i doświadczeń. Do udziału w konferencji zaproszeni zostaną goście z Europy Zachodniej i Wschodniej z wytypowanych ośrodków akademickich, organizacji międzynarodowych oraz grup finansowo-ubezpieczeniowych.

Organizatorzy

- Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania im. Leona Koźmińskiego
- Izba Gospodarcza Ubezpieczeń i Obsługi Ryzyka.

Komitet Naukowy Konferencji

Przewodniczący:

prof. dr hab. Andrzej K. Koźmiński

Wiceprzewodniczący:

prof. dr hab. Jan Monkiewicz

prof. dr hab. Alojzy Nowak

Sekretarz i przewodniczący komitetu organizacyjnego:
dr Stanisław Nowak.**Organizacja**

Wzorem lat ubiegłych, po powołaniu komitetów przygotowujących Konferencję, naukowego i organizacyjnego, oraz po zatwierdzeniu przez nie programu, uruchomiony zostanie portal internetowy jako forum dyskusyjne dla zaproszonych uczestników Konferencji, którym tą drogą prezentowane będą referaty i komunikaty, ogólnie dostępne

w zakresie głównych tematów poddawanych pod dyskusję i streszczeń referatów oraz komunikatów. Przy jego pomocy zorganizowane zostaną również grupy dyskusyjne, a nawet moderowane wymiany poglądów w czasie rzeczywistym (*chats*) otwarte dla wszystkich zainteresowanych.

Redaktorzy poszczególnych tematów wezmą udział w dyskusjach panelowych, wykorzystując w nich również zebrane tą drogą opinie.

Samą konferencję proponuje się odbyć jednego dnia, po wprowadzeniu w problematykę przez gospodarzy i zaproszonych gości, w pięciu równoległych grupach dyskusyjnych:

1. Europeizacja polskiego prawa ubezpieczeń gospodarczych
2. Jednolity rynek ubezpieczeń
3. Pośrednictwo ubezpieczeniowe
4. Edukacja ubezpieczeniowa
5. *Basic problems of globalisation on the insurance market* (z udziałem gości zagranicznych, po angielsku).

Komitet Naukowy dokona podsumowania i sformułuje wnioski, które ogłosi w publikacji zawierającej materiały konferencyjne. ■

Izba Gospodarcza Ubezpieczeń i Obsługi Ryzyka

ul. Sabały 3, 02-174 Warszawa

<http://www.koiguor.tur.com.pl> e-mail: tur1@tur.com.pl tel. i fax (22) 431 9100

**Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania
im. Leona Koźmińskiego**

BIPAR

**Bureau International des Producteurs
d'Assurances et de Reassurances**

Międzynarodowa Federacja Pośredników Ubezpieczeniowych

organizują seminarium

Pośrednictwo ubezpieczeniowe w przededniu członkostwa w UE

16 kwietnia 2004 r. (piątek) o godz. 10.00

w siedzibie WSPiZ w Warszawie, ul. Jagiellońska 57/59, sala A22,

do udziału w którym serdecznie zapraszamy.

Chcemy omówić dwie grupy tematyczne:

1. Otoczenie prawne pośrednictwa ubezpieczeniowego w Polsce w kontekście *aquis communautaire*¹; prace nad nowelizacją ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym.
2. Kształcenie i doskonalenie zawodowe pośredników ubezpieczeniowych jako profesjonalnych uczestników współczesnego rynku.

Wdzięczni będziemy za potwierdzenie uczestnictwa w sekretariacie Izby, nawet telefonicznie, faxem bądź e-mailem, wraz z ewentualną zapowiedzią tematu wystąpienia.

dr Stanisław Nowak
Prezes Zarządu

¹franc. dorobku prawnego (tu domyślnie: Wspólnot Europejskich)